

**Önkormányzati Tudástár II.
az Önkormányzati Hírlevél különszáma**

2020. évi 4. szám

**Tájékoztatás a koronavírus terjedés
megakadályozására vonatkozó
intézkedésekről, eljárásrendről**

II.

Tartalomjegyzék

<i>Szerkesztői rovat</i>	2
<i>LEGFRISSEBB INTÉZKEDÉSEK</i>	2
Lezárjuk Magyarország határait a személyforgalom előtt, betiltjuk a rendezvényeket	2
<i>A VESZÉLYHELYZETTEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN KIADOTT ÚJ JOGSZABÁLYOK</i>	5
45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet.....	5
10/2020. (III. 14.) EMMI rendelete	6
11/2020. (III. 14.) EMMI rendelete	6
1101/2020. (III. 14.) Korm. határozata	6
1102/2020. (III. 14.) Korm. határozata	6
1103/2020. (III. 14.) Korm. határozata	6
1104/2020. (III. 14.) Korm. határozata	6
<i>BÖLCSŐDÉKET, ÓVODÁKAT ÉRINTŐ TÁJÉKOZTATÓK</i>	7
<i>KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNYEKRE VONATKOZÓ TÁJÉKOZTATÓK</i>	9
<i>KÖZLEMÉNY AZ ORSZÁGOS LÁTOGATÁSI TILALOMMAL KAPCSOLATOSAN</i>	12
<i>ÁLTALÁNOS TÁJÉKOZTATÓK</i>	13
Élelmiszerek érintettsége a koronavírussal kapcsolatban	13
Vendéglátóhelyekre vonatkozó alapvető szabályok	15
Hazaérkezőkkel kapcsolatos tájékoztatás	15
Tájékoztató közfürdők üzemeltetői és látogatói részére	16
Terjedhet-e a koronavírus ivóvízzel vagy szennyvízzel?	17
Kérdések és válaszok az új koronavírusról	18

Szerkesztői rovat

**Tisztelt Polgármester Asszony!
Tisztelt Polgármester Úr!**

**Tisztelt Jegyző Asszony!
Tisztelt Jegyző Úr!**

Hírlevelünk jelen különszámában ismételten szeretnénk összefoglalni a veszélyhelyzet miatt szükségessé vált intézkedések, tudnivalók részleteit. Célunk, hogy az anyagok összegyűjtésével könnyítsük azok kezelhetőségét, felhasználhatóságát, ezzel segítsük e rendkívüli helyzetben az Önök és munkatársai áldozatos munkáját.

A következőkben olvasható módszertani anyagokat, ajánlásokat már a korábbiakban eljuttattuk Önökhöz az Ebr rendszerén, a Belügyminisztérium és az önkormányzatok zárt levelezőrendszerén keresztül (ÖEPS).

Kérjük, a továbbiakban is fokozottan kísérjék figyelemmel ezen forrásokat, valamint a kormányzati portált (www.kormany.hu, www.koronavirus.gov.hu), ahol hiteles és naprakész információhoz juthatnak.

Szíves együttműködésüket kérjük abban, hogy a lakosság szélesebb körét is érintő információkat, tudnivalókat a település polgáraival a helyben szokásos módon ismertessék, a település honlapján vagy más módon tegyék elérhetővé a lakosság számára.

Közreműködésüket ezúton is köszönjük!

LEGFRISSEBB INTÉZKEDÉSEK

Lezárjuk Magyarország határait a személyforgalom előtt, betiltjuk a rendezvényeket

A koronavírus-járvány miatt lezárják Magyarország határait a személyforgalom előtt, az erről szóló nemzetközi egyeztetések zajlanak, így a jövőben csak magyar állampolgárok léphetnek be az ország területére - jelentette be Orbán Viktor miniszterelnök hétfőn az Országgyűlésben, napirend előtt.

Éjfélétől a rendezvényeket is általánosan betiltják, sporteseményeket legfeljebb - ha vállalják a szervezők - zártkapuk mögött lehet megtartani, "de legjobb, ha úgy se" - közölte a kormányfő.

Bezárják továbbá a szórakozóhelyeket, mozikat, a kulturális intézményeknél pedig látogatási tilalmat vezetnek be. Az éttermek, kávézók és üzletek csak 15 óráig tarthatnak nyitva, kivételt képeznek az élelmiszerboltok, patikák, drogériák.

Azt javasolják - folytatta -, hogy családi eseményeken kívül minden más összejövetelt halasszanak el. Az időseknek pedig azt üzente: ők különösen is ki vannak téve a járvány veszélyének, ezért arra kéri őket, legyenek rendkívül óvatosak.

"Úgy látom, a kormány nem tilthatja meg, hogy a 70 évnél idősebbek elhagyhassák a lakásukat (...), de azt mindenképpen kérhetem tőlük, ha megtiltani nem is tudjuk, hogy ne hagyják el" otthonukat - mondta Orbán Viktor.

Az önkormányzatokat kötelezik, hogy az otthon maradó idősök ellátását szervezzék meg, gondoskodjanak róluk - tette hozzá, azt kérve a helyhatóságoktól, hogy elsősorban erre fordítsák erejüket.

A súlyos gazdasági következményekről a miniszterelnök azt mondta, az egész magyar gazdaság bajba kerül, de nem egy időben: vannak olyan ágazatok - például a turizmus, a vendéglátás, a szolgáltatások -, ahol a baj már "bekopogtatott". Bártfai-Mager Andrea nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli minisztert kérte fel, hogy konzultáljon a már bajba jutott ágazatok képviselőivel, hogy gyors intézkedéseket hozhassanak a megsegítésükre.

Orbán Viktor hangsúlyosan szólt a munkahelyek megvédésének szükségességéről, jelezve: komoly munkanélküliségi hullám fenyegeti az országot. Arra kérte a munkaadókat és munkavállalókat, tegyenek személyes erőfeszítéseket a munkahelyek megtartásáért.

Elmondta azt is, a járvány a költségvetési és gazdasági terveket is felülírja. A büdset minden szinten újra kell tervezni, amelynek koordinálása Varga Mihály pénzügyminiszter feladata. Az intézményi és önkormányzati költségvetések újratervezési támpontjait napokon belül megadják, a magyar gazdaság megsegítését szolgáló intézkedések kidolgozása pedig folyamatban.

Matolcsy György jegybankelnökkel is felvette a kapcsolatot, mert monetáris eszközökre is szükség lesz a válság kezelése érdekében - közölte a miniszterelnök.

Orbán Viktor úgy értékelt: a járvány kezelése hosszadalmas, nehéz folyamat lesz, mindenkitől alkalmazkodást követel majd, az élet az elkövetkező hónapokban nem olyan lesz, mint amilyenek megszoktuk. A legfontosabb a következő hónapokban továbbra is az egészségügyben és a rendfenntartásban dolgozók munkája, akiknek az eddigi tevékenységükért is köszönetet mondott, és azt kérte az emberektől, segítsék a munkájukat. Általában megköszönte a magyaroknak, hogy fegyelmezetten fogadták a rendkívüli helyzetet, és hogy betartják a szabályokat.

"Az összefogás és a fegyelmezettség a legfontosabb erőforrásunk" - fogalmazott.

A miniszterelnök arra számít, hogy a következő napokban Magyarország az egyediből át fog lépni a csoportos megbetegedések időszakába. Amíg nincs vakcina, az egyetlen esély a vírus terjedésének mérséklése - emelte ki.

A kormányfő ismertette az eddigi döntéseket: rendkívüli jogrendet, veszélyhelyzetet hirdettek; beutazási tilalmat rendeltek el több országból a nem magyar állampolgároknak - a magyarok beléphetnek, de hatósági karanténba kell vonulniuk, a valótlán nyilatkozat és a karantén-előírás megszegése pedig szankcióval jár -; megtiltották a 100 főnél nagyobb beltéri és az 500 főnél nagyobb kültéri rendezvényeket; a lejáró okiratokat a veszélyhelyzet végéig nem kell megújítani; az egyetemeken intézménylátogatási tilalom lépett életbe; a külföldi osztálykirándulásokat megtiltották; a diákok nyári kétéhetes nyelvtanulásának bevezetését egy évvel elhalasztották; a közoktatás áttért távoktatásra; és járványkórház építése kezdődött meg.

Orbán Viktor kifejtette: a kínai koronavírus világjárvánnyá vált, az eddig ismert járványokkal szemben sokkal gyorsabban terjed, nincs ellene vakcina, és ha sikerül is kifejleszteni, a forgalomba hozatalig hosszú hónapok telnek majd el. Közölte, a világszerte zajló kutatásokat a magyar virológusokból álló munkacsoport figyelemmel kíséri, és ahol tud, be is kapcsolódik.

Arról is beszélt, hogy a jelenlegi ismeretek szerint Iránból, Olaszországból és Izraelből jutott be Magyarországra a vírus. A járvánnyal szemben globális megoldás sincs, ezért minden ország maga dolgoz ki védekezési stratégiát, de ez nem ismeretlen, így volt ez például a gazdasági és a bevándorlási válságnál és az árvízhelyzetnél - mondta.

A miniszterelnök közölte továbbá: a védekezés során Magyarország mindenkivel konzultál, mindenekelőtt a szomszédos országokkal, de minden EU-tagállammal közvetlen a kapcsolat.

Azonban a felelős döntéseket nekünk kell meghoznunk - jelentette ki.

Különösen fontosnak nevezte az együttműködést Ausztriával, mert az szomszédos Olaszországgal is, ezért az osztrák intézkedéseket igyekeznek a leggyorsabban átültetni a magyar gyakorlatba.

"Sokszor kerültünk nehéz helyzetbe, a legutóbbi tíz évben is jó néhányszor. Azt megtanultuk: bármekkora is a veszély, a legnagyobb esélyünk akkor van, ha összefogunk. Most is ezt kell tennünk. Arra kérek mindenkit, hogy ebben a helyzetben a közös cselekvés és a nemzeti összefogás útját járjuk. A lehető legszélesebb nemzeti együttműködésre van szükség" - mondta Orbán Viktor.

Forrás: www.kormany.hu (MTI – 2020. március 16. 11:44)

*A VESZÉLYHELYZETTEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN KIADOTT ÚJ
JOGSZABÁLYOK*

45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet¹

az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről
(II.)

A Kormány
az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében,
az 1. § tekintetében a Kúria elnöke, az Országos Bírósági Hivatal elnöke és a legfőbb ügyész javaslatára figyelemmel,
az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A zárlati kötelezettség alá tartozó fertőző betegség behurcolásának vagy terjedésének megakadályozása végett elrendelt járványügyi elkülönítési, megfigyelési, zárlati és ellenőrzési szabályok

1. § A Kúria elnöke, az Országos Bírósági Hivatal elnöke és a legfőbb ügyész javaslatára rendkívüli ítélkezési szünet kerül elrendelésre.

2. § A bölcsődei ellátást végző intézmény, valamint az óvoda elhelyezkedése szerinti települési önkormányzat polgármestere – a fővárosban a fővárosi kerületi polgármester – (a továbbiakban együtt: polgármester) a bölcsődei és az óvodai ellátást végző intézmények esetében rendkívüli szünetet rendelhet el. A polgármester a szünet elrendeléséről soron kívül tájékoztatja az emberi erőforrások miniszterét.

2. Rendkívüli intézkedések

3. § (1) Ha az egészségügyi dolgozó működési nyilvántartásának (a továbbiakban: nyilvántartás) az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 113. § (1) bekezdése szerinti érvényességi ideje a veszélyhelyzet időtartama alatt jár le, a nyilvántartás érvényességi ideje e rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a veszélyhelyzet lejártát követő 90 nappal meghosszabbodik.

(2) A nyilvántartás (1) bekezdés szerint meghosszabbodott érvényességi ideje alatt az egészségügyi tevékenységvégzés nem szünetel.

3. Záró rendelkezések

4. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 2. alcím rendelkezéseit a nyilvántartás megújítása iránt folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell.

¹ Hatályos: 2020.03.16 -

(3) A 2. alcím előírásait nem kell alkalmazni, ha az egészségügyi dolgozó nyilvántartásának érvényességi ideje 2020. január 1. és 2020. december 31. között jár le, de a nyilvántartás megújítása iránti kérelem alapján a nyilvántartást vezető szerv e rendelet hatálybalépését megelőzően azt már megújította.

5. §²

6. §³

10/2020. (III. 14.) EMMI rendelethe

a kihirdetett veszélyhelyzet miatt szükséges egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

11/2020. (III. 14.) EMMI rendelethe

az egészségügyi szakdolgozók továbbképzéseinek szabályairól szóló 63/2011. (XI. 29.) NEFMI rendelet és az orvosok, fogorvosok, gyógyszerészek és az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítéssel rendelkezők folyamatos továbbképzéséről szóló 64/2011. (XI. 29.) NEFMI rendelet módosításáról

1101/2020. (III. 14.) Korm. határozata

a koronavírus elleni védekezés kapcsán szükséges további intézkedésekről

1102/2020. (III. 14.) Korm. határozata

a koronavírus miatt a köznevelési és szakképzési intézményekben új munkarend bevezetéséről

1103/2020. (III. 14.) Korm. határozata

a közszférában alkalmazandó nyugdíjpolitikai elvekről szóló 1700/2012. (XII. 29.) Korm. határozat egészségügyi dolgozókra való alkalmazásának felfüggesztéséről

1104/2020. (III. 14.) Korm. határozata

a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról

A fentiekben hivatkozott jogszabályok megjelentek a

Magyar Közlöny 2020. évi 42. számában.

² Az 5. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

³ A 6. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

BÖLCSŐDÉKET, ÓVODÁKAT ÉRINTŐ TÁJÉKOZTATÓK

**Tisztelt Polgármester Asszony!
Tisztelt Polgármester Úr!**

**Tisztelt Jegyző Asszony!
Tisztelt Jegyző Úr!**

A koronavírus járvány terjedése miatt a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (II.) szóló 45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet 2. §-ában döntött arról, hogy **a bölcsődei, valamint az óvodai** ellátást végző intézmény esetében az elhelyezés szerinti polgármester rendkívüli szünetet rendelhet el.

Felhívjuk figyelmüket, hogy mivel egyes esetekben a gyermekek otthoni felügyelete nem megoldható, szülői igények esetén, amennyiben indokolt, javasoljuk a gyermekfelügyelet kis csoportokban történő megszervezését. Erre települési szinten várhatóan nem lesz minden intézményben szükség, javasoljuk a nyári gyakorlat szerinti eljárást.

Felhívjuk figyelmüket, hogy a gyermekétkeztetés biztosítása önkormányzati feladat. Mivel az iskolaépületek nem zárnak be, ahol a főzést és kiszállítást eddig onnan oldották meg, ez a lehetőség továbbra is biztosított lesz, az ebédlők eddig megszokott használatát azonban nem javasoljuk. Az igények felmérését követően megfontolandó a kiszállítás megszervezése.

Segítségét és együttműködését előre is köszönöm!

Budapest, 2020. március 14.

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Tisztelt Intézményfenntartó!

A koronavírus járvány terjedése miatt a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (II.) szóló 45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet 2. §-ában döntött arról, hogy **a bölcsődei, valamint az óvodai** ellátást végző intézmény esetében az elhelyezés szerinti polgármester rendkívüli szünetet rendelhet el.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma a fenntartók helyben hozott döntését tiszteletben tartja, tekintettel azonban arra, hogy egyes esetekben a gyermekek otthoni felügyelete nem megoldható, szülői igények esetén, amennyiben indokolt, javasoljuk a gyermekfelügyelet kis csoportokban történő megszervezését.

Annak érdekében, hogy a tájékoztatás teljes körű legyen, az Oktatási Hivatal az Emberi Erőforrások Minisztériuma kérésére a mellékelt tájékoztató levelet (alább) küldte meg az óvodák intézményvezetői részére.

Segítségét és együttműködését előre is köszönöm!

Budapest, 2020. március 14.

Dr. Maruzsa Zoltán
köznevelésért felelős államtitkár
Emberi Erőforrások Minisztériuma

Tisztelt Intézményvezető Asszony!

Tisztelt Intézményvezető Úr!

A koronavírus járvány terjedése miatt a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (II.) szóló 45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet 2. §-ában döntött arról, hogy a bölcsődei, valamint az óvodai ellátást végző intézmény esetében az elhelyezés szerinti polgármester rendkívüli szünetet rendelhet el.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma a fenntartók helyben hozott döntését tiszteletben tartja, tekintettel azonban arra, hogy egyes esetekben a gyermekek otthoni felügyelete nem megoldható, szülői igények esetén, amennyiben indokolt, javasoljuk a gyermekfelügyelet kis csoportokban történő megszervezését. Erre települési szinten várhatóan nem lesz minden intézményben szükség, javasoljuk a nyári gyakorlat szerinti eljárást.

Felhívjuk figyelmüket, hogy a gyermekétkeztetés biztosítása önkormányzati feladat, ennek kapcsán a települési önkormányzatok külön levelet kapnak majd. Mivel az iskolaépületek nem zárnak be, ahol a főzést és kiszállítást eddig onnan oldották meg, ez a lehetőség továbbra is biztosított lesz, az ebédlők eddig megszokott használatát azonban nem javasoljuk.

Annak érdekében, hogy a tájékoztatás teljes körű legyen, az Oktatási Hivatal az Emberi Erőforrások Minisztériuma kérésére hasonló tájékoztató levelet küldött meg a fenntartók részére is.

Segítségét és együttműködését előre is köszönöm!

Budapest, 2020. március 14.

Dr. Maruzsa Zoltán
köznevelésért felelős államtitkár
Emberi Erőforrások Minisztériuma

KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNYEKRE VONATKOZÓ TÁJÉKOZTATÓK

Tisztelt Intézményfenntartó!

A koronavírus járvány terjedése miatt a Kormány a koronavírus miatti új munkarend bevezetéséről a köznevelési és szakképzési intézményekben szóló 1102/2020. (III.14.) Korm. határozatban, valamint az emberi erőforrások miniszterének a tantermen kívüli, digitális munkarend bevezetéséről szóló 3/2020. (III.14.) EMMI határozatban az iskolákban a tantermen kívüli, digitális munkarend bevezetéséről döntött.

A döntés az óvoda, a pedagógiai szakszolgálati intézmény és a pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmény kivételével érinti valamennyi köznevelési intézményt. Annak érdekében, hogy az új munkarendre történő áttérés minél inkább zökkenőmentes legyen, az Oktatási Hivatal az Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelésért Felelős Államtitkárságának kérésére a mellékelt tájékoztató levelet küldte meg valamennyi érintett köznevelési intézmény vezetője részére.

A kollégiumok esetében a fenntartók döntési hatásköre, hogy nyitva marad-e az intézmény.

Külön is felhívom a figyelmét arra, hogy a tájékoztatás nem terjed ki az óvodákra, amelyekre nézve külön levélben fog tájékoztatást adni a Köznevelésért Felelős Államtitkárság.

Az új munkarendben történő működés mindannyiunknak komoly kihívást jelent. Kérem Önöket, segítsék ennek a nehéz feladatnak a megoldását.

Segítségét és együttműködését előre is köszönöm!

Budapest, 2020. március 14.

Dr. Maruzsa Zoltán

köznevelésért felelős államtitkár
Emberi Erőforrások Minisztériuma

Tisztelt Intézményvezető Asszony!

Tisztelt Intézményvezető Úr!

A koronavírus járvány terjedése miatt a Kormány a koronavírus miatti új munkarend bevezetéséről a köznevelési és szakképzési intézményekben szóló 1102/2020. (III.14.) Korm. határozatban, valamint az emberi erőforrások miniszterének a tantermen kívüli, digitális munkarend bevezetéséről szóló 3/2020. (III.14.) EMMI határozatban az iskolákban a tantermen kívüli, digitális munkarend bevezetéséről döntött.

A döntés az óvoda, a pedagógiai szakszolgálati intézmény és a pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmény kivételével érinti valamennyi köznevelési intézményt.

Annak érdekében, hogy az új munkarendre történő áttérés minél inkább zökkenőmentes legyen, szeretném Önt tájékoztatni az alábbiakról.

2020. március 16. napjától az oktató-nevelő munka tantermen kívüli, digitális munkarendben kerül megszervezésre. Hangsúlyozom, hogy ez nem rendkívüli szünetet jelent, hanem az oktatás módjának megváltoztatását, amelynek keretében továbbra is biztosítani kell a tanulók számára a tanulás Alaptörvényben rögzített lehetőségét. A megváltozott körülményekhez az intézményeknek és a pedagógusoknak is alkalmazkodniuk kell.

Az új munkarend értelmében a tanulóknak tilos a köznevelési intézmények oktatási célú látogatása. A tananyag kijelölése, a tanulási folyamat ellenőrzése és támogatása a pedagógusok és a tanulók között online vagy egyéb, személyes találkozást nem igénylő formában történik. Ezt oly módon kell megszervezni, hogy a tananyag tantermen kívüli, digitális munkarend keretében történő átadása alkalmas legyen a tanuló tanulmányi követelményeinek teljesítésére.

A tantermen kívüli, digitális munkarend időtartama alatt a tanulók lehetőleg kerüljék a nagyobb csoportos találkozásokat, közös programokat. Felügyeletüket a szülők, családok, szomszédok bevonásával, kis csoportokban célszerű megszervezni. A gyermekek felügyeletét nem javasolt a nagyszülökre bízni, hiszen ők a legveszélyeztetettebbek.

A Kormányhatározat értelmében 2020. március 16. napjától a szülők igényei alapján, indokolt esetben a nemzeti köznevelésről szóló törvény hatálya alá tartozó iskolák esetében a területileg illetékes tankerületi központ, szakképző intézmény esetében a területileg illetékes szakképzési centrum munkanapokon megszervezi a gyermekek, tanulók napközbeni kiscsoportos felügyeletét. A megszervezés azt jelenti, hogy egyeztetés alapján ebben természetesen nem állami fenntartású intézmények is részt vehetnek.

Mivel a munkavégzés folyamatos, a pedagógusoknak a tantermen kívüli, digitális munkarend idején is jár a munkabér.

Annak érdekében, hogy a pedagógusok és a tanulók a lehető legkönnyebben tudjanak áttérni az új munkarendre, az oktatásért felelős miniszter módszertani ajánlást tesz közzé.

A köznevelési intézmények épületei nem kerülnek bezárásra. Az intézményvezető és az új munkarend megszervezése érdekében helyben ellátandó feladattal megbízottak továbbra is ott végzik tevékenységüket. Amennyiben a pedagógusoknak munkavégzésük érdekében – például a helyi digitális infrastruktúra használata céljából – be kell menniük az intézménybe, erre lehetőségük van.

Az új munkarend idején az intézmény vezetője, illetve a tagintézmény-vezető és helyettesei közül legalább egy fő (ha ez nem megoldható, a helyettesítési rendben kijelölt személy) köteles munkanapokon, munkaidőben az intézményben, tagintézményben tartózkodni.

Az intézmények takarításával, az őrzés – védelemmel, portaszolgálattal kapcsolatos feladatok ellátását is biztosítani kell. Azon intézményekben, amelyekben a tanulói felügyeletre, illetve a pedagógusok benti munkavégzésére is sor kerül, a rendszeres fertőtlenítést és takarítást, valamint a kézfertőtlenítésre és kézmosásra alkalmas eszközöket továbbra is biztosítani szükséges az eddigi eljárásrend szerint.

A gyermekétkeztetés biztosítása az adott településen intézménytípustól függetlenül önkormányzati feladat. A főzésre jelenleg is használt konyhák továbbra is rendelkezésre állnak, a gyermekek étkeztetése azonban nem történhet az oktatási-nevelési épületekben. Ezért azon gyermekek számára, akiknél ez indokolt, helyben, optimális módon kell biztosítani az étkezés lehetőségét (például kiszállítással). Ennek biztosítása érdekében javasoljuk, hogy az intézményvezető és a fenntartó egyeztessen a feladatért felelős települési önkormányzattal.

Abban az esetben, ha a koronavírus-járvány miatti veszélyhelyzet huzamosabban fennmarad, az érettségi vizsgákkal kapcsolatban további részletes tájékoztatást adunk ki. Jelenleg úgy véljük, az erre történő felkészítés ebben a munkarendben is eredményes lehet.

A kollégiumokra vonatkozó információk:

Várhatóan a tanulók döntő többsége hazatér majd, egyes speciális esetekben azonban indokolt lehet a kollégiumok nyitva tartása. Amennyiben erre sor kerül, javasoljuk, hogy a nevelőtanárok biztosítsák a kollégiumban maradó tanulók felügyeletét, az oktató tevékenységet ellátó pedagógusok esetében pedig a tantermen kívüli, digitális munkarend kapcsán megfogalmazott általános eljárás érvényes. Azokban a kollégiumokban, amelyekben tanulók, illetve nevelők maradnak bent, a veszélyhelyzet ideje alatt, egyéb rendelkezésig az ellátásukat olyan módon kell megoldani, hogy lehetőség szerint ne érintkezzenek a külvilággal.

Az SNI ellátással kapcsolatos információk:

Az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények esetében az utazó gyógypedagógiai szolgálat jelenleg szünetel. Minden más vonatkozásban az általános tudnivalók érvényesek velük kapcsolatban.

A pedagógiai szakszolgálatokra vonatkozó információk:

A Kormányhatározat nem vonatkozik a pedagógiai szakszolgálatokra. Tekintettel arra, hogy ezekben az intézményekben jellemzően nem kerül sor csoportos foglalkozásokra, a Klebelsberg Központ külön levélben fogja tájékoztatni a pedagógiai szakszolgálati intézményeket arról, hogy szolgáltatási típusonként hogyan szükséges módosítani a működés, a munkavégzés menetét a veszélyhelyzet adta körülményekhez igazodva.

Az új munkarendben történő működés mindannyiunknak komoly kihívást jelent. Kérünk minden intézményvezetőt, pedagógust, tanulót és szülőt, hogy közösen oldjuk meg ezt a nehéz feladatot, és türelemmel viseljük a nehézségeket. Ez egy veszélyhelyzetben hozott rendkívüli intézkedés, mely hozzájárul a járvány mielőbbi leküzdéséhez.

Ezzel párhuzamosan tekintünk ezt a változást egy hatalmas innovációs lehetőségnek, melyből a lehető legtöbbet hozzuk ki gyermekeink, jövőnk érdekében!

Segítségét és együttműködését előre is köszönöm!

Budapest, 2020. március 14.

Dr. Maruzsa Zoltán
köznevelésért felelős államtitkár
Emberi Erőforrások Minisztériuma

***KÖZLEMÉNY AZ ORSZÁGOS LÁTOGATÁSI TILALOMMAL
KAPCSOLATOSAN***

A Nemzeti Népegészségügyi Központ a 13305-8/2020/EÜIG számú, 2020. március 8-án kelt határozatával a fekvőbeteg-ellátó egészségügyi szolgáltatók, a szociális intézmények, valamint a fogyatékossgal élőköt ellátó intézmények vonatkozásában látogatási tilalom elrendeléséről döntött.

A fenti intézkedéssel kapcsolatban a Nemzeti Népegészségügyi Központ fontosnak tartja kiemelni az alábbiakat:

Az egészségügyi törvény a betegek személyes kapcsolattartásának több formáját ismeri, ezek közül az egyik a beteg meglátogatása. Az érintett, fokozott védelemre szoruló csoportba tartozó személyek életének és egészségének védelme, megbetegedésük megelőzése érdekében elrendelt látogatási tilalom alapján a Magyarország területén működő összes fekvőbeteg-ellátó és bentlakásos szolgáltatót nyújtó szociális intézményben került ezen kapcsolattartási forma megtiltásra.

A látogatási tilalom nem érinti a betegek és gondozottak egyéb kapcsolattartási jogait, azonban az ebbe a körbe tartozó személyes kapcsolattartás esetén a szolgáltató köteles megtenni mindazokat az intézkedéseket, amelyek a fertőződés veszélyét a lehető leghatékonyabban csökkentik. Az érintett személyek kötelesek a szolgáltató ennek érdekében tett intézkedéseiben együttműködni.

Felhívjuk a lakosság figyelmét arra, hogy a látogatási tilalom körébe az alábbiak nem tartoznak, ezért **megengedett, azaz nem tilos**:

- A **súlyos állapotú, önmagát ellátni nem tudó beteg** mellett tartózkodhat egy személy.
- A **kiskorú mellett ott lehet a szülő** (vagy a szülő, törvényes képviselő által kijelölt személy).
- A **szülő nő mellett lehet egy általa választott személy** (például az „apás” szülésnél).

- **A beteget felkeresheti a vallási meggyőződésének megfelelő egyházi személy.**

A látogatási tilalommal kapcsolatos **részletes, helyi szabályokat** az intézkedéssel érintett intézmények **házirendje** határozza meg.

Az érintett személyeknek kötelességük **a fertőzés terjedésének megakadályozása** érdekében hozott intézkedésekben **együtműködni**, mint amilyen például a kézfertőtlenítés, védőruha viselése.

Kérjük a lakosságot, hogy a látogatási tilalommal kapcsolatban felmerült kérdéseik vonatkozásában közvetlenül az ellátásban érintett intézménnyel vegyék fel a kapcsolatot.

ÁLTALÁNOS TÁJÉKOZTATÓK

Élelmiszerek érintettsége a koronavírussal kapcsolatban

A COVID-19 koronavírus elsődlegesen légúti vírus, amely a nemzetközi szervezetek tájékoztatója szerint elsősorban közvetlenül emberről emberre terjed cseppfertőzéssel. Bár a legfrissebb eredmények szerint a vírust kimutatták fertőzött személyek vizeletében és székletében, *nincs evidencia sem a jelen járvány, sem a korábbi koronavírus járvány esetén élelmiszerekkel terjedő fertőzésre.*

Hasonlóan az influenza és más légúti kórokozók terjedéséhez, az új koronavírus egyik terjedési módja a cseppfertőzés, melynek során a fertőzött ember köhögése vagy tüsszentése során a levegőbe kerülő, a kórokozót tartalmazó nyálcseppek, légúti partikulumok a közelben álló másik ember orrára vagy szájára kerülnek, illetve esetleg a tüdőbe belégzésre kerülnek. Egy másik lehetséges terjedési mód, ha egy ember a kórokozót tartalmazó nyálcseppekkel, légúti partikulumokkal szennyezett felületek vagy tárgyak érintése után kezével a saját orrához, szájához vagy szeméhez nyúl.

A terjedési módot figyelembe véve, az eddig rendelkezésre álló információk alapján elmondható, hogy a csomagolt élelmiszerek külső csomagolásán a koronavírus, az egyéb csomagolási felületre jellemző módon nagyon rövid ideig képes életben maradni, ezáltal fertőzni, tekintettel arra, hogy a koronavírus felépítéséből adódóan érzékeny a beszáradásra, az UV fény hatására, valamint a környezeti hőmérsékletre. Hosszabb ideig történő életben maradásához minden esetben élő sejtre, szövetre van szükség.

Magyarországon kívülről történő csomagolt élelmiszer importálása esetén **a gyártótól, forgalmazótól minden esetben elvárás, hogy az élelmiszerek felületén ne fordulhasson elő semmilyen olyan szennyeződés, vírust tartalmazó váladék** mely a raktározás, rakodás, szállítás, áruátvétel és csomagolt élelmiszer magyarországi forgalmazása során veszélyeztetné a láncban résztvevő dolgozókat és a vásárlókat.

Tekintettel arra, hogy a fent említett, koronavírus felépítéséből adódó érzékenység miatt a vírus, a csomagolt élelmiszerek felületére kerülve rövid időn belül elpusztul, minimális annak valószínűsége, hogy a Magyarországra beszállított csomagolt élelmiszerek részt vennének a koronavírus közvetítésében. Igaz ez a fagyasztva, hűtve, valamint a környezeti hőmérsékleten történő csomagolt élelmiszerek szállítására egyaránt.

Gyanús szennyeződés esetén javasolt a csomagolt élelmiszer felületét, olyan vírusölő hatású szerrel letörölni, mely a csomagolóanyagot nem károsítja. Munkavédelmi és járványügyi érdekből a szállításban és az áruátvételben résztvevő személynek egyszerűhasználatos gumikesztyű biztosítása és használata szükséges.

Nem csomagolt élelmiszerek esetében (zöldségek, gyümölcsök) a felületükön történő koronavírus túlélési esély a csomagolt élelmiszerhez hasonlóan nagyon alacsony. A szállítás és lerakodás szabályait a fent leírtak szerint kell végezni. Zöldségek-gyümölcsök felhasználása és fogyasztása előtt minden esetben javasolt a felületük alapos folyóvízes lemosása. Ez azért is hasznos, mert esetlegesen növényvédőszer-maradványok és egyéb káros anyagok is lehetnek a zöldségeken, gyümölcsökön melyeket így szintén eltávolíthatunk.

A hideg vizes lemosás a szennyeződések jelentős részét eltávolítja, de vannak olyan gyümölcsök és zöldségek, amelyek legalább két-három lemosást igényelnek egymás után. Ilyen a szőlő, alma, szilva, mangó, őszibarack, körte, paradicsom, a zöld leveles zöldségek, mint a spenót, sóska vagy a kelkáposzta.

Leghatékonyabb megoldás persze a hámozás, de nem minden esetben használható. Például szőlőt vagy ribizlit nehéz lenne meghámozni. De például a saláták és káposzták esetében tanácsos a külső leveleket eltávolítani és csak azokat használni, amelyek már nem érintkeztek a külvilággal. Fontos tudni, hogy mosogatószerrel nem érdemes megtisztítani élelmiszert, például dinnyét. Ugyanis a gyümölcs pórusain át beszivárog a vegyi anyag és így még több vegyszer lesz benne, mint szeretnénk.

Az élelmiszerek esetében fontos kiemelni továbbá, hogy azok hőkezelése minden esetben megöli az esetlegesen előforduló vírusokat, így a főzés, sütés és a melegen fogyasztandó ételek élelmiszer-biztonsági szempontból meghatározott $+63^{\circ}\text{C}$ feletti hőmérséklete életképtelenné teszi a koronavírusot, jellemzően 60°C felett elpusztulnak, így pár perces forralással, sütéssel bizonyosan elpusztíthatók.

Különleges élelmiszer-biztonsági hatósági intézkedések nem indokoltak a jól működő minőségbiztosítási, élelmiszerbiztonsági rendszer, az alapvető higiénés rendszabályok betartása garantálhatja azt, hogy a vírus zöldségek, gyümölcsök útján ne fertőzhessen, ez az út ne segítse elő terjedését.

Vendéglátóhelyekre vonatkozó alapvető szabályok

A vendéglátóhelyek esetében – az élelmiszer-biztonsági szabályok maradéktalan betartása mellett – törekedni kell a dolgozók és a fogyasztó vendégek egészségének megőrzésére egyaránt. Fel kell készülnie minden vendéglátóhelynek arra, hogy elegendő számban és mennyiségben rendelkezésre álljon vírusölő hatású (virucid) kézfertőtlenítőszer, valamint szintén virucid hatású mosogatószer, felületfertőtlenítőszer és takarítószer. Minden esetben a gyártó által magyar nyelven feltüntetett használati utasításban megadott mennyiséget kell felhasználni.

Javasolt a vendégek szociális helyiségébe szintén fertőtlenítőszeres folyékony szappant biztosítani, vagy a bejárat közelében kézfertőtlenítőszer adagolót kihelyezni.

A kiszolgáló pultokban a készpénzes fizetés során minden esetben kerülni kell a pénz és a csomagolatlan élelmiszerrel történő érintkezést, mely külön személyzet beállításával, fogóeszköz, papírszalvéta, vagy egyszerhasználatos kesztyű alkalmazásával oldható meg. A gyorséttermi „drive”-ok esetében is lehetőség szerint legyen különválasztva a fizetés és az étel kiadás.

Hazaérkezőkkel kapcsolatos tájékoztatás

Az elmúlt időszakban az új koronavírus megbetegedésekre való tekintettel az Észak-Olaszországból hazaérkező tanulócsoporthoz, turisták, munkavállalók, valamint egyéni utazások esetében az alábbi megelőző intézkedések megtételét javasoljuk.

Abban az esetben, ha Ön - **tanulócsoporthoz tagjaként, munkavállalóként, turistaként, stb. - Észak-Olaszország érintett tartományaiban (Lombardia, Veneto Emilia-Romagna, Piedmont) tartózkodik/tartózkodott**, akkor hazajövetelét követően a fent említett terület elhagyásától számított 14 napig kísérelje fokozott figyelemmel egészségi állapotát. Amennyiben ez idő alatt belázasodna, légúti tünete jelentkezne (köhögés, légszomj) lépjen kapcsolatba, hívja fel a házi orvosát és a kapott instrukciókat tartsa be. A házi orvos, illetve a területileg illetékes járási/kerületi népegészségügyi osztály dönt a további teendőkről, az aktuális eljárásrend szerint.

Tünetmentes személy laboratóriumi vizsgálatának elvégzése szükségtelen, szakmailag nem indokolt.

Az érintett területek aktuális listájáról a zöld-számon: 06 80/ 277-455 vagy 06-80/277-456, illetve a Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapján lehet tájékozódni: www.nnk.gov.hu.

Tájékoztató közfürdők üzemeltetői és látogatói részére

Napjainkban az uszodamedencék a közfürdők létesítésének és üzemeltetésének közegészségügyi feltételeiről szóló 37/1996. (X. 18.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) előírásainak megfelelően, szűrő-forgató üzemmódban működnek.

A közfürdő üzemeltetője gondoskodik arról, hogy a közös víztér ne váljon fertőzés terjesztőjévé, a víz sem mikrobiológiai szennyezettsége, sem kémiai összetétele révén ne okozzon egészségkárosodást. A víz nem tartalmazhat bőrt, nyálkahártyát irritáló vagy mérgező anyagokat, továbbá esztétikai szempontból nem lehet kifogásolható.

A szűrő-forgató rendszerű medence feltöltését és használatba vételét követően a vizet szivattyúval folyamatosan elvezetik és tisztítják, majd fertőtlenítést követően visszajuttatják.

A legelterjedtebb hagyományos fertőtlenítési mód a klóros kezelés, melynek során a klór számos formában bejuttatható a vízbe. A klórgáz, a nátrium-hipoklorit oldat és a kalcium-hipoklorit az általánosan használt formák, de esetenként a klór-dioxidot részesítik előnyben. A fürdővíz kezeléséhez alkalmazott szerek engedélyezése a Nemzeti Népegészségügyi Központban történik.

Az NM rendeletben előírtak alapján a közfürdő szakszerű és biztonságos üzemeltetésével kapcsolatos részletes előírásokat az üzemeltetőnek üzemeltetési szabályzatban kell meghatároznia.

A közfürdő üzemeltetője köteles a fürdővíz minőségét az NM rendeletben meghatározottak szerint rendszeresen, ún. önellenőrző vizsgálatokkal ellenőrizni, melyet csak a népegészségügyi feladatkörében eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala által e tevékenységre feljogosított laboratórium végezhet. Egyes üzemeltetéssel összefüggő paraméterek (pl. pH, maradék fertőtlenítőszer, átlátszóság) vizsgálata helyszíni vizsgálatokkal történik, naponta több alkalommal. Kémiai és mikrobiológiai laboratóriumi vizsgálatra általában havonta kerül sor. A területileg illetékes népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal évente egyszer a közfürdők helyszíni ellenőrzése során vizsgálja a közfürdő megfelelő üzemeltetést közegészségügyi szempontból, az önellenőrző vízvizsgálati eredményeket, valamint hatósági mintavételeket végez a tápvízből, a medence vízből és a medencékből elfolyó, használt vizekből.

A visszaforgatásos medencék vizének közel ivóvíz minőségűnek kell lennie.

A COVID-19 koronavírus elsődlegesen légúti vírus, amely a nemzetközi szervezetek tájékoztatója szerint elsősorban közvetlenül emberről emberre terjed cseppfertőzéssel.

Bár a legfrissebb eredmények szerint a vírust kimutatták fertőzött személyek vizeletében és székletében, nincs evidencia sem a jelen járvány, sem a korábbi koronavírus esetén vízzel terjedő fertőzésre.

Az új koronavírus egy burokkal rendelkező vírus. Amennyiben sérül ez a burok, akkor a vírus elveszíti fertőző képességét. A víz klórozása során elemi oxigén keletkezik, amely oxidáló hatású és erőteljesen károsítja pl. az új koronavírus burkát. A koronavírusok a vizsgálatok szerint 0,2-0,5 mg/l szabad klór jelenlétében szinte pillanatszerűen inaktiválódnak, így a megfelelően üzemeltetett medencékben életképes vírusok jelenlétével nem kell számolni.

Az uszodai vizek klórozása során használt klórt mennyiség tehát elég ahhoz, hogy az esetleg vízbe kerülő koronavírus elpusztítsa.

Alternatív fertőtlenítőszer (pl. hidrogén-peroxid) hatásosságáról jelenleg nincs információ.

Az alábbi (általánosan alkalmazandó) helyes fürdőhigiénés szabályok betartásán túl további elővigyázatossági intézkedést nem tartunk szükségesnek.

- Az uszodákat, fürdőket lázas vagy hányásos-hasmenéses betegek nem látogathatják. A tünetek elmúlását követően legalább 3 napig tartózkodni kell a fürdözéstől.
- A medencébe lépés előtt kötelező az alapos, szappanos előfürdő.
- A medence terhelésére vonatkozó előírást (maximális egyidejű fürdőzőszám) be kell tartani.
- A medencében folyamatosan legalább 0,5 mg /l szabad aktív klórszintet kell biztosítani, ezt legalább napi három alkalommal (nagy fürdőzőterhelés esetén 2 óránként) ellenőrizni kell.
- Gondoskodni kell az egyéb üzemeltetési feltételek (pótvíz mennyiség, szűrő mosatás stb.) teljeskörű betartásáról.
- Nem fertőtlenített, melegvízes töltő-ürítő medence csak ülőmedenceként használható, élményelemek üzemeltetése nem megengedett.

Terjedhet-e a koronavírus ivóvízzel vagy szennyvízzel?

Jelen tudásunk szerint a koronavírus egy légúti vírus, amely elsősorban emberről emberre, cseppfertőzéssel terjed. Bár a legutóbbi vizsgálatok kimutatták a vírust fertőzött személy vizeletében, illetve székletében (nagyon kevés vizsgálat alapján), egyelőre nincs közvetlen bizonyíték széklet-szájon át történő terjedésre. Ezen eredmények is megerősítik, hogy a helyes személyes higiénés és kézhigiénés gyakorlatnak valóban fontos szerepe van a megelőzésben de nem jelentik azt, hogy a vizeinket veszélyeztetné.

A hazai ivóvízbázisok védettek a szennyvíz eredetű szennyezésekkel szemben, és az ivóvízszolgáltatók rendszeres vizsgálatokkal győződnek meg arról, hogy a szolgáltatott ivóvíz mentes a fekális szennyezéstől. A koronavírus az ivóvíz fertőtlenítésére jellemzően használt szabad aktív klór koncentrációnál (0,2-0,5 mg/l) pillanatszerűen inaktiválódik.

A hazai ivóvízbázisok védettek a szennyvíz eredetű szennyezésekkel szemben, és az ivóvízszolgáltatók rendszeres vizsgálatokkal győződnek meg arról, hogy a szolgáltatott ivóvíz mentes a fekális szennyezéstől. A koronavírus az ivóvíz fertőtlenítésére jellemzően használt szabad aktív klór koncentrációjánál (0,2-0,5 mg/l) pillanatszerűen inaktiválódik. Az új koronavírus egy burokkal rendelkező vírus, amennyiben a vízkezelőszer hatására ez a burok megsérül, a vírus elveszíti fertőző képességét.

A települési szennyvíz a lakosságra nem jelent veszélyt, hiszen abban a nagymértékű hígulás miatt csak jelentéktelen mennyiségben fordulhatna elő, a vírus még abban az esetben is, ha a koronavírus már fertőzéseket, megbetegedéseket okozna a közösségben. A szakirodalmi adatok szerint a koronavírusok szennyvízben néhány napig lehetnek életképesek, azonban szennyvízzel - annak zárt rendszerben történő elvezetése és tisztítása – miatt a lakosság jellemzően nem érintkezik.

A kibocsátott tisztított szennyvíz a befogadóban tovább hígulna, így nem érhetné el a fertőzést okozó koncentrációt. Az években ebben a szakában a felszíni vizekkel való érintkezés sem jellemző.

A szennyvíztelepek dolgozói csak abban az esetben lennének kockázatnak kitéve, ha a szennyvízbe nagyon nagy mennyiségű vírus kerülhetne, és nem tartanák be a munkahelyi előírásokat (pl.: nem viselnék az egyéni védőeszközöket), a biológiai kockázatok kivédésére szolgáló egyéni védőeszközök a koronavírus ellen is megfelelő védelmet nyújtanak.

Kérdések és válaszok az új koronavírusról

Milyen típusú vírusok a koronavírusok? Honnan származnak?

A koronavírusok alapvetően állatok körében fordulnak elő, ugyanakkor egyes koronavírus törzsekről ismert, hogy képesek az emberben is fertőzést okozni. A koronavírusok mind állatról emberre, mind emberről emberre terjedhetnek.

Sokféle állatfaj lehet forrása az emberi megbetegedést okozó koronavírusoknak. A 2012-ben az Arab-félszigetről kiinduló, a közel-keleti légzőszervi szindróma járványát okozó koronavírus (MERS-CoV) elsődleges forrása a teve volt, míg a 2002-ben Kínából kiinduló, a súlyos akut légzőszervi szindróma járványát okozó koronavírus (SARS-CoV) a denevérről cibetmacskák közvetítésével terjedt át emberre.

A koronavírusok okozta emberi megbetegedések súlyossága esetenként eltérő: a klinikai kép az enyhe, hétköznapi náthától a súlyosabb légúti megbetegedésekig terjedhet. Legtöbbször csak enyhe vagy mérsékelten súlyos felső légúti tüneteket okoznak az emberben.

Ugyanakkor a MERS és a SARS járványok során súlyos, életveszélyes légúti megbetegedések is előfordultak.

Milyen vírus az új koronavírus?

A 2019-es év végén egy olyan új koronavírus törzs került azonosításra Kínában, amelyet korábban még nem észleltek emberi megbetegedések okozójaként. A jelenleg Kínában zajló járvány elsődleges forrása szintén egy állatfaj lehet, de a pontos forrás egyelőre még nem ismert. Az új koronavírus genetikailag hasonló a SARS-koronavírushoz, de jelenleg kevés ismeret áll rendelkezésére a vírus jellemzőiről, tulajdonságairól.

Mi a COVID-19?

Az új koronavírus által okozott betegség neve a COVID-19, amely a kínai Vuhanban a 2019 decemberében kitört járvány előtt ismeretlen volt.

Melyek a tünetei és mennyire súlyosak az új koronavírus által okozott fertőzések?

A betegség leggyakoribb tünetei a láz, a fáradtság és a száraz köhögés. Egyes betegeknél jelentkezhet fájdalom, orrdugulás, orrfolyás, torokfájás vagy hasmenés. Ezek a tünetek általában enyhék és fokozatosan jelentkeznek. Vannak olyan fertőzöttek, akiknél nem alakul ki semmilyen tünet és nem érzik magukat betegnek. A legtöbben (nagyjából 80%) bármely speciális kezelés nélkül felépülnek a betegségből. Minden 6. fertőzöttről nagyjából 1-nél alakul ki súlyos betegség és légzési nehézség. Azoknál valószínűbb ezeknek a kialakulása, akiknek már olyan meglévő egészségügyi problémáik vannak, mint a magas vérnyomás, szívproblémák, vagy cukorbetegség, valamint az idősebbeknél. A WHO adatai szerint eddig a fertőzés nagyjából 2%-a volt halálos kimenetelű.

Hogyan terjed a betegség?

A betegség az orrból vagy szájból származó apró cseppeken keresztül képes emberről emberre terjedni. Ezek a cseppek egy megfertőzött ember köhögésével vagy kilégzésével kerülnek a külvilágba és a beteg körüli tárgyakra, felületekre. Az emberek általában úgy fertőződnek meg, hogy belélegzik azokat a cseppeket, amiket egy fertőzött kiköhög vagy kilélegzik. Úgy is megfertőződhet valaki, hogy a cseppekkel szennyezett tárgyakhoz vagy felületekhez ér, majd a szeméhez, orrához vagy szájához nyúl. Mindezért fontos több, mint 2 méter távolságra maradni a megbetegedett személyektől.

El lehet kapni a betegséget olyan személytől, akinek nincsenek tünetei?

A betegség terjedése főleg a fertőzött személyek által kiköhögött, kilélegzett cseppeken keresztül történik. Annak a kockázata, hogy olyasvalakitől kapjuk el a betegséget, akinek egyáltalán nincsenek tünetei nagyon alacsony. Ugyanakkor, sok betegnél csupán enyhe tünetek jelentkeznek. Ezért elképzelhető, hogy olyasvalakitől kaphatjuk el a betegséget, akinél csupán enyhe köhögés jelentkezik és nem érzi betegnek magát.

Elkaphatom a COVID-19-et fertőzött széklet útján?

A jelenlegi ismeretek szerint ennek a kockázata alacsony. A kezdeti vizsgálatok azt mutatják, hogy egyes esetekben a vírus jelen lehet a betegek székletében és vizeletében, de az ezen az

úton való terjedés nem jellemző. Mivel azonban a széklet útján történő megfertőződés is kockázatot jelenthet, továbbra is kiemelten fontos a higiénés szabályok betartása, úgymint rendszeres kézmosás a mosdó használat után és táplálkozás előtt.

Hogyan védekezhetünk a fertőzés ellen?

Nagyon fontos, hogy folyamatosan kövesse a COVID-19 járványra vonatkozó legfrissebb, hiteles információkat. Ezek elérhetőek a WHO honlapján, a Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapján, illetve a helyi népegészségügyi hatóságoktól. A járvány továbbra is leginkább a Kínában élőket érinti, más államokban elszórtan fordul elő a betegség. A legtöbb ember, aki megfertőződik enyhe betegségen esik át és rövid idő alatt felépül. Vigyázzon a saját és mások egészségére úgy, hogy betartja a következőket:

- 1. Rendszeresen és alaposan mossa meg kezét őket vízzel és szappannal vagy tisztítsa meg alkoholos kézfertőtlenítővel.** Miért? A kézmosás vagy alkoholos kézfertőtlenítés eltávolítja az esetleg a kezünkön lévő vírusokat.
- 2. Tartsa magát legalább 2 méter távolságra mindenkitől, aki köhög vagy tüsszent.** Miért? Köhögéskor vagy tüsszentéskor apró folyadékcseppek kerülnek a környezetbe, amelyek tartalmazhatják a vírust. Ha túl közel vagyunk, akkor belélegezhetjük a cseppeket és ezáltal a vírust is.
- 3. Kerülje a szeméi, az orra, és a szája érintését.** Miért? A kezünk számos felülettel, tárggyal érintkezik, melynek során szennyeződhet az ott lévő vírusokkal. Az így szennyezett kézzel a szem, a száj vagy az orr érintése esetén a vírus a szervezetünkbe kerülhet, azaz megfertőződhetünk.
- 4. Tegyen meg mindent, hogy Ön és környezete betartsa a megfelelő higiénés előírásokat.** Ez azt jelenti, hogy takarja el a száját és orrát a behajlított könyökével vagy egy zsebkendővel, amikor köhög vagy tüsszent, ez után pedig azonnal dobja ki a használt zsebkendőt. Miért? A vírus cseppfertőzéssel terjed. A köhögési, tüsszögési etikett betartásával megvédjük a körülöttünk lévőket a különböző vírusoktól, így az új koronavírustól is.
- 5. Ha betegnek érzi magát, lázas, köhög és nehezen lélegzik, akkor mielőbb keresse meg, hívja fel telefonon orvosát. Mondja el neki a tüneteket és azt, hogy az elmúlt időszakban koronavírus által fertőzött területen tartózkodott. Kövesse az orvos útmutatásait.** Miért? A telefonálás lehetővé teszi, hogy az orvosa a kijelölt egészségügyi intézménybe utalja. Ez Önt is megvédi és segít megelőzni a vírusok és egyéb fertőzések terjedését.

Hogyan lehet gyógyítani az új koronavírus által okozott fertőzést?

Az új koronavírus okozta megbetegedéseknek jelenleg nincs speciális, célzott kezelési módja, gyógyszere. Az érintett betegeknél a tüneteknek megfelelő, a beteg szervezetét, immunrendszerét, légzését támogató kezelést alkalmaznak (pl. oxigénterápia, folyadékkezelés, vírusellenes szerek, szükség esetén légzéstámogatás). A koronavírusok ellen jelenleg nincs védőoltás.

Mit tegyenek azok, akik nemrégiben (az elmúlt 14 nap folyamán) olyan helyre látogattak, ahol terjed az új koronavírus?

Legfontosabb, hogy kövessék a fenti útmutatót (Hogyan védekezhetünk a fertőzés ellen?) valamint győződjenek meg arról, hogy valóban járvánnyal érintett területen jártak-e. Ezek listája szintén megtalálható az nnk.gov.hu honlapon.

Akár enyhe tünetek esetén is, de különösen, ha belázasodik, köhög és légzési nehézségei vannak, a lehető leghamarabb keresse fel orvosát. Telefonáljon és mondja el a házi orvosának, ha nemrég utazott. Miért? Ha telefonál, akkor a házi orvos fel tud készülni, hogy megfelelő védőeszközök alkalmazásával vizsgálja meg Önt, és a kijelölt egészségügyi intézetbe tudja Önt utalni. Ez segít elkerülni a fertőzés és más vírusok továbbterjedését is.

Mennyi az esély, hogy elkapom az új koronavírusot?

Ennek kockázata attól függ, hogy hol él és hogy hova utazott a közelmúltban. A kockázat magasabb olyan helyeken, ahol közösségi terjedés fennáll. Az összes fertőzés 95%-a Kínában történik és ezek legtöbbször Hubei tartományban. A világ más részein élő emberek esetében a megfertőződés kockázata jelenleg alacsony. Ugyanakkor fontos, hogy tisztában legyünk a lakóhelyünket érintő helyzettel, illetve az ottani készülségi intézkedésekkel.

Hatékony védekezést jelenthet a koronavírussal szemben a maszk viselése?

Egy egészséges embernek nem javasolt orvosi maszkot viselnie. Csak akkor használjon maszkot, ha légzőszervi tünetei vannak (köhögés vagy tüsszentés). A maszkok viselése nagyon fontos az egészségügyi dolgozók számára. A WHO azt tanácsolja, hogy észszerűen használjuk az orvosi maszkokat, hogy elkerüljük az értékes készletek felesleges pazarlását.

A védekezés leghatékonyabb módszere a rendszeres kézmosás, a szánk eltakarása a könyökhajlatunkkal vagy zsebkendővel köhögéskor, illetve a legalább 2 méteres távolság tartása olyan személyektől, akik köhögnek vagy tüsszentenek.

Milyen sokáig marad a vírus életben a tárgyak felületén?

Nem tudni biztosan milyen sokáig marad életben a vírus a különböző felületeken, de úgy tűnik, hogy hasonlóan viselkedik más koronavírusokhoz. A kutatások szerint a koronavírusok (és az előzetes információk szerint az új koronavírus is) pár órától akár több napig terjedően is életben maradhat a felületeken. Ez nagymértékben függ a külső környezeti tényezőktől is (pl. felület típusa, hőmérséklet, páratartalom).

Ha úgy gondolja, hogy egy adott felület fertőzött, akkor egyszerű fertőtlenítővel tisztítsa meg, hogy eltávolítsa a vírust és így megvédje magát és másokat.

Mosson kezet vízzel és szappannal vagy végezzen kézfertőtlenítést alkohol-alapú fertőtlenítő szerrel. Kerülje a szemének, illetve a szájának és az orrának az érintését.

Biztonságos csomagot fogadni olyan területről, ahol jelentettek COVID-19 fertőzést?

Annak a valószínűsége, hogy egy fertőzött személy beszennyezzen kereskedelmi árut alacsony, és annak a kockázata is alacsony, hogy egy mozgatott, utaztatott és különböző kondícióknak és hőmérsékleteknek kitett csomagról elkapjuk a vírust. A csomagok esetén is vegye figyelembe az előző pontban leírtakat és szappannal mosson kezet.

Mi az, amivel nem tudom megelőzni a fertőzést?

A COVID-19 ellen nem hatásos sem a dohányzás, sem a hagyományos gyógynövények, sem egyidejűleg több maszk viselése, sem az öngyógyítás pl. antibiotikumokkal. Ezek bizonyos esetekben kifejezetten károsak lehetnek.

Mit tesz a Nemzeti Népegészségügyi Központ?

A Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapján tájékoztatókat, ajánlásokat, utazási tanácsokat tesz közzé a lakosság számára. Felkészült a diagnosztikai képesség és kapacitás biztosítására a referencia laboratóriumban, hazánkban kizárólag itt történik az új koronavírus diagnosztikus laboratóriumi vizsgálata. A Nemzeti Népegészségügyi Központ folyamatosan kapcsolatot tart a Belügyminisztériummal, a Honvédséggel, az Országos Katasztrófavédelmi Hatósággal, az Országos Mentőszolgálattal és az Állami Egészségügyi Ellátó Központtal, továbbá a nemzetközi szakmai szervezetekkel.

Forrás: WHO Q&A on coronaviruses (COVID-19) www.who.int/news-room/q-a-detail/q-a-coronaviruses

**Az Önkormányzati
Hírlevél kiadásáért
felel:**

• **Dr. Bekényi József**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkesztésért felel:

• **Dr. Barabás Zoltán**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkeszti:

• **az Önkormányzati Hírlevél
szerkesztőbizottsága**

Szerkesztőbizottság címe:

Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály
1903. Budapest, Pf. 314.

E-mailcím:

onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu

Telefon:

+36 1 441 1127